

Caramelles

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Major, 2

Coordenades:

Latitud: 41.60651
Longitud: 1.642
UTM Est (X): 386842
UTM Nord (Y): 4606980

Classificació

Número de fitxa: 08143 - 237
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament d'Òdena.
Autoria de la fitxa: Josep-Vicenç Mestre i Casanova
Data de registre de la fitxa: dt., 22/10/2013 - 02:00

Descripció

"Per dar-vos les bones festes, molt de pressa havem vingut, el dia de Camilleres, com sol ser costum". Amb aquesta corranda, els odenencs feien entrada a les cases el Diumenge de Pasqua, tot cantant les Caramelles, una festa que malgrat ser una antiga tradició a Òdena ha patit diversos períodes de plena activitat i de llargues dècades d'interrupcions.

Les caramelles és una tradició vinculada a la Pasqua Florida, concretament al Diumenge de Pasqua. A

Òdena al voltant d'un centenar de caramellaires interpreten unes cançons i balls populars que tradicionalment eren de temàtica religiosa, recordant la resurrecció de Crist, però darrerament incorporen cançons tradicionals dels Països Catalans. Els caramellaires vesteixen amb camisa blanca, pantaló negre, faixa vermella i barretina, els homes i, faldilla de flors, brusa blanca i cinturó vermell, les dones.

Història

En el decurs del segle XX es van veure aturades des de l'any 1937 degut a la guerra civil. Com a curiositat, en un llibre de comptes del Centre Fraternal i Instructiu es conserva detallat un llistat de 69 homes que participaren en les Caramelles d'aquell any i que van pagar 5 ptes. pel mocador, la faixa i la barretina, que per cert eren de lloguer; aquell any es van fer unes entrades de 1.842,75 ptes i es van gastar 1.985 ptes. No fou fins l'any 1957 quan es va recuperar sota la direcció del mestre Joan Montaner. El jovent d'aleshores va tornar a omplir els carrers i places d'Òdena; com a detall curiós es recolliren 3.715,15 ptes, quatre conills, dos colomins i varies dotzenes d'ous. Ja se sap, Pasqua sense truitada, com Nadal sense torronada o Pasqua sense ous, com Nadal sense torrons. D'aquella diada va sorgir l'Esbart Dansaire d'Òdena que actuà el Diumenge de Pasqua de l'any següent, 1958. Poc després la tradició es va aturar de nou.

Fou l'any 1977 que un grup de jovent odenenc va recopilar dels avis d'aleshores, antigues cançons que van cantar i recitar oralment; fins i tot el mestre Josep Mª Oriol va compondre-ne algunes per la nova etapa de les Caramelles d'Òdena. Uns anys acompanyats d'unes simples guitarres, d'altres amb els músics d'una cobla en directe, uns anys amb carro, d'altres amb cotxes i gairebé sempre a peu, les Caramelles van retornar a recórrer els carrers de les masies i dels diversos nuclis del municipi. Simultàniament es tornaren a ballar l'Hereu Riera, el ball de Sant Ferriol, el ball de cintes, la Tirotitaina i el ball de bastons. Aquest període va finalitzar l'any 1985. El darrer període, que encara es manté plenament actiu, es va iniciar l'any 1996.